

DEZVOLTARE REGIONALĂ

BULETIN INFORMATIV AL AGENȚIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Sisteme de alimentare cu apă îmbunătățite, cu suportul UE, în localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui

Mai multe localități din raionul Leova vor beneficia de rețele de apă potabilă îmbunătățite mulțumită unui proiect sprijinit de Uniunea Europeană. Este vorba de localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova, unde actualmente se desfășoară lucrări de construcție a rețelelor de apeduct interne.

Rețeaua de apeduct, cu o lungime totală de 99 km, urmează a fi construită în cadrul proiectului investițional "Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova", implementat de ADR Sud și proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL), cu suportul financiar al UE.

Lucrările de construcție a rețelei de apeduct în orașul Iargara sunt, actualmente, în plină desfășurare, în timp ce în localitățile Filipeni, Cupcui și Romanovca construcția rețelelor de distribuție a apei și branșarea consumatorilor la aceste rețele este, practic, finalizată. Costul total al lucrărilor de construcție în cadrul proiectului dat este de peste 91 de milioane de lei, dintre care circa 10 mln. lei reprezintă

contribuția locală a beneficiarilor.

În cadrul acestei măsuri investiționale, antreprenorul contractat, SRL "Polimer Gaz Conducute", urmează să mai construiască o stație de pompare a apei potabile și 5 instalații de dezinfectare a apei cu hipoclorit de sodiu. Proiectul prevede, de asemenea, branșarea a

3308 de consumatori la rețelele de distribuție a apei nou-construite. În rezultatul implementării acestei măsuri investiționale, peste 10620 de cetățeni din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui ale raionului Leova urmează să fie conectați la un sistem îmbunătățit și durabil de alimentare cu apă.

Implementarea măsurilor de aprovizionare cu apă va contribui la modernizarea infrastructurii pentru furnizarea serviciilor de aprovizionare cu apă, sporirea ratei de conectare și accesului populației din localitățile sus-menționate la apă potabilă de calitate, îmbunătățind astfel condițiile de trai și menținând starea de sănătate ale acestora.

Proiectul "Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova" este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de ADR Sud și proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL). Proiectul MSPL este finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și implementat de GIZ Moldova în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Cu suportul Uniunii Europene, cetățenii din orașul Leova vor beneficia de servicii moderne de canalizare

Peste 1 700 de locuitori ai orașului Leova vor avea acces la un sistem de canalizare centralizat în rezultatul construcției, în această urbe, a 13,5 km de rețele interne de canalizare și a racordării la aceste rețele a 690 de case individuale de locuit. Noile rețele interne de canalizare sunt construite în cadrul măsurii investiționale „Extinderea sistemului de canalizare din orașul Leova. Construcția stației de pompare a apelor uzate din orașul Leova”, susținute financiar de Uniunea Europeană.

Startul lucrărilor de construcție în cadrul proiectului dat, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud și Proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL), a fost dat în luna octombrie a anului 2020.

Astfel, până în prezent, rețeaua de canalizare este construită deja în proporție de 50 la sută, fiind montate parțial căminele de vizitare. Iar circa 60% din numărul planificat de consumatori au fost racordați la noua rețea de canalizare. De asemenea, de către operatorul

economic contractat - „Polimer Gaz Conducte” SRL, a fost montată stația de pompare a apelor uzate prefabricată, complet echipată, care, în scurt timp, urmează a fi testată și pusă în funcțiune.

Calitatea lucrărilor executate este verificată în permanență de dirigintele de șantier, responsabilul tehnic al autorității contractante și reprezentanții GIZ. Periodic, mersul și calitatea lucrărilor executate este monitorizată și de către autoritatea contractantă - Agenția de Dezvoltare Regională Sud.

Recent, directorul ADR Sud, Maria Culeșov, și șeful Secției Managementul integrat al proiectelor, Andrei Popușoi, au efectuat o vizită de monitorizare la șantierul de construcție a rețelei de canalizare din orașul Leova, fiind însoțiți de primarul localității beneficiare, Alexandru Bujorean, și directorul Întreprinderii municipale „Apă-Canal Leova” SA, Victor Antoniu. A fost notificat faptul că lucrările se desfășoară în regim normal, fără careva abateri de la graficul de execuție. Cu acordul APL, au fost efectuate unele lucrări de tăiere a învelișului asfaltic pe o porțiune cu o lungime de 60 m.l. Asfaltul decopertat a fost transportat spre reutilare la compania locală de drumuri. Antreprenorul a ținut să precizeze că, în special, în mare parte, lucrările de branșare a consumatorilor au fost executate pe drumuri preponderent din pietriș.

La liceul „Constantin Spătaru” din orașul Leova sunt în toi lucrările de eficientizare energetică, realizate cu sprijinul UE

La Liceul Teoretic „Constantin Spătaru” din orașul Leova sunt în toi lucrările de sporire a eficienței energetice, executate în cadrul unui proiect implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud și finanțat de Uniunea Europeană.

Lucrările de construcție, executate de SRL "Polimer Gaz Conducente", au demarat în luna noiembrie 2020 și urmează să fie finalizate până la sfârșitul acestui an. Costul total al lucrărilor de construcție în cadrul proiectului constituie circa 53 de milioane de lei, din care 2,5 milioane lei reprezintă contribuția locală a Consiliului Raional Leova și a Primăriei orașului Leova.

În prezent, aici se efectuează lucrări de construcție a acoperișului la blocul B al clădirii liceului, de finisare a termoizolării pereților fațadei la blocurile B și D, de montare a ferestrelor în blocurile A și B, lucrări de finisare interioară a pereților și tavanelor ș.a. Anterior, de către antreprenor au fost realizate lucrări de finalizare și montare a sistemului de încălzire, de termoizolare a pereților fațadei și de montare a ferestrelor din PVC și a pardoselilor. De asemenea, a fost finalizată construcția Punctului Termic Individual în interiorul clădirii, acesta urmând a fi dat în exploatare.

Până la moment, antreprenorul a reușit să execute până la moment lucrări în

volum total de circa 60%, responsabili consemnând că acestea se desfășoară ritmic, fără abateri de la documentația de proiect și graficul de execuție. Pe șantier au fost puse în discuție mai multe aspecte tehnice pentru care urmează să fie identificate soluții. Astfel, după o consultare prealabilă cu ADR Sud, instituția responsabilă de implementarea proiectului, împreună cu finanțatorul și beneficiarii, urmează să identifice soluții și surse de finanțare pentru reconstrucția galeriei instituției.

Menționăm, că LT "Constantin Spătaru" din orașul Leova beneficiază de o serie

de măsuri de modernizare și eficientizare energetică, printre care reabilitarea acoperișului, izolarea pereților clădirii, înlocuirea geamurilor, reabilitarea sistemului de încălzire, asigurarea cu apă caldă și rece la robinetele din școală, renovarea facilităților sanitare în interiorul instituției.

Măsurile de eficiență energetică sunt realizate în cadrul proiectului "Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Constantin Spătaru” din orașul Leova", implementat de ADR Sud și Proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL).

Unic în felul său, proiectul „Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Constantin Spătaru” din orașul Leova” este unul de anvergură după valoarea investițiilor care se realizează în cadrul acestuia, precum și a tehnologiilor și materialelor care sunt utilizate de către antreprenor pentru a reduce emisiile de CO₂ și a conserva energia termică, în scopul obținerii unei economii esențiale de resurse energetice și un confort termic sporit.

În urma măsurilor de eficiență energetică implementate la LT „Constantin Spătaru” din Leova, circa 640 de elevi, profesori și personal auxiliar care își fac studiile și activează în cadrul instituției date vor beneficia de condiții de educație îmbunătățite și de un mediu de studii confortabil.

Uniunea Europeană oferă elevilor liceului "Matei Basarab" din Basarabeasca șansa de a se conecta la un viitor mai bun

Uniunea Europeană susține performanța în educație și oferă elevilor Liceului Teoretic „Matei Basarab” din orașul Basarabeasca șansa de a se conecta la un viitor mai bun prin oferirea accesului la o educație de calitate. Clădirea instituției, care nu a avut parte de reparații capitale de mai bine de 50 de ani, din anul construcției sale și dării în exploatare, este supusă, actualmente, unei transformări radicale, fiind reconstruită și modernizată de la acoperiș până la subsol.

La Liceul Teoretic "Matei Basarab" din orașul Basarabeasca se execută, actualmente, lucrări de eficientizare energetică. Instituția de învățământ beneficiază de măsuri de eficientizare energetică, precum reabilitarea

acoperișului, izolarea pereților clădirii, înlocuirea geamurilor, reabilitarea sistemului de încălzire, asigurarea cu apă caldă și rece la robinetele din școli, renovarea facilităților sanitare în interiorul instituției, Împreună cu dirigintele

șantier, responsabilul tehnic al autorității contractante și câțiva reprezentanți ai Comitetului de părinți al instituției, responsabilii din cadrul ADR Sud și MSPL/GIZ au constatat că se lucrează intensiv și efectiv la acoperiș, fiind de asemenea realizate un șir de lucrări în interiorul clădirii, cum ar fi cele de finisare interioară a pereților și tavanelor, de montare a sistemului de ventilație și a rețelelor de electricitate etc.

Lucrările de construcție se realizează în cadrul proiectului "Sporirea eficienței energetice a clădirii Liceului Teoretic "Matei Basarab" din orașul Basarabeasca", finanțat de Uniunea Europeană. Ca urmare a măsurilor de eficiență energetică, peste 270 de elevi, profesori și personal auxiliar vor beneficia de condiții de educație îmbunătățite și de un mediu de studii confortabil.

Proiectul "Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Matei Basarab” din orașul Basarabeasca" este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Agenție de Dezvoltare Regională Sud și proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova" (MSPL). Proiectul MSPL este finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și implementat de GIZ Moldova în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM).

Membrii CRD Sud au luat act de realizările de anul trecut ale ADR Sud și au aprobat Planul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Sud 2016-2020, pentru 2021

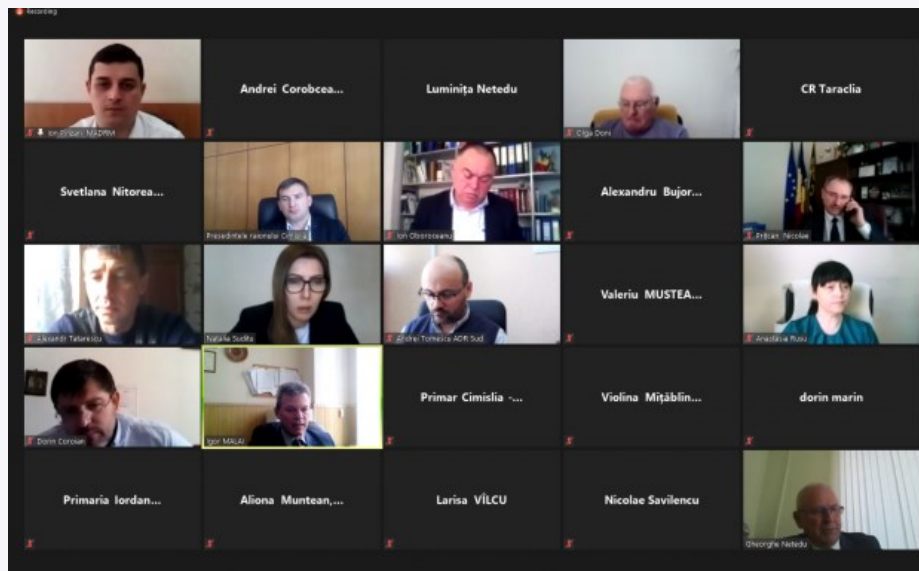
Consiliul Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud s-a întrunit în ședință ordinară, la 31 martie a.c., pentru a audia Raportul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) Sud 2016-2020 și cel privind activitatea ADR Sud în anul 2020. Factorii de decizie regionali au luat act de activitățile realizate de Agenție în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din FNDR și din surse externe și au aprobat Planul de implementare a SDR Sud și al activității operaționale a ADR Sud pentru anul 2021. Totodată, au dezbătut și operat unele modificări și completări la Regulamentul de organizare și funcționare a CRD Sud.

La ședința CRD Sud a participat, Igor Malai, șeful Direcției Politici de dezvoltare regională în cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Reprezentantul MADRM a vorbit despre acțiunile care se întreprind de către autoritățile centrale în scopul atingerii obiectivelor de dezvoltare regională, cum ar fi asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate, asigurarea unei creșteri economice sustenabile și îmbunătățirea guvernării în regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova.

În cele ce urmează, membrii CRD Sud au examinat chestiunea cu nr. 1 de pe ordinea de zi, cu privire la Regulamentul de organizare și funcționare a CRD Sud. Documentul în cauză a fost spus unei examinări repetate, fiind ajustat conform prevederilor legale și propunerilor parvenite din partea comisiei de specialitate și membrilor forului regional și aprobat în întregime cu votul majorității membrilor CRD Sud prezenți la ședință.

Ulterior, în cadrul aceleiași ședințe, Ion Pânzari, specialist principal în cadrul Direcției politici de dezvoltare regională din cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a prezentat membrilor CRD Sud o informație cu referire la draftul Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2021-2027.

Șefii subdiviziunilor Monitorizare și evaluare, Planificare și cooperare regională din cadrul ADR Sud, Andrei Tomescu și Anastasia Rusu, au adus la cunoștința membrilor CRD Sud informații privind realizările obținute de ADR Sud în anul 2020 și activitățile care se regăsesc pe agenda instituției în anul curent, 2021. Prin intermediul unui raport amplu ce a vizat

activitățile desfășurate pe parcursul anului trecut, vorbitorii au prezentat actorilor de dezvoltare regională și invitaților la ședință cele mai importante rezultate obținute de specialiștii Agenției în domeniul implementării proiectelor de dezvoltare regională, planificare și cooperare regională, comunicare și transparență, organizare evenimente de promovare a regiunii, schimb de experiență și bune practici etc. Totodată, membrii CRD Sud au fost informați despre activitățile Agenției planificate pentru anul 2021, care se regăsesc în Planul provizoriu de acțiuni privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud 2016-2020, în anul 2021.

Potrivit raportului, în 2020, ADR Sud a realizat proiecte de dezvoltare regională și a organizat evenimente al căror principal obiectiv a fost implementarea politicii de dezvoltare regională și atragerea investitorilor străini în regiune. Astfel, valoarea totală a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Sud a constituit, în anul precedent, circa 97 milioane de lei, dintre care 40,46 milioane de lei au fost alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), iar 56,32 de milioane - din surse de finanțare externe. Astfel, în perioada de referință instituția a implementat 10 proiecte investiționale, inclusiv 4 proiecte finanțate din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), 4 proiecte finanțate de Uniunea Europeană (UE), prin intermediul Proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”,

implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), 1 proiect finanțat de Guvernul Federal al Germaniei, prin intermediul Băncii Germane de Dezvoltare KfW, și 1 proiect finanțat de UE în cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova.

Membrii CRD Sud au luat act de activitățile realizate de Agenție în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din FNDR și din sursele UE,

Un alt subiect pus în discuție în cadrul ședinței CRD Sud s-a axat pe activitățile reflectate în Planul anual provizoriu privind implementarea SDR Nord 2016-2020 în anul 2021. A fost menționat că, în 2021, ADR Sud va continua să implementeze 3 proiecte finanțate din FNDR, lansate anterior, 4 proiecte finanțate de UE, prin intermediul GIZ, a proiectului „Renașterea meșteșugurilor autentice populare - moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltare economică și turistică durabilă”, implementat de ADR Sud în cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova, cu finanțare din UE, și a proiectului „Alimentare cu apă și canalizare în raionul Cahul”, finanțat de Guvernul Germaniei prin intermediul Băncii KfW și de UE. De asemenea, printre activitățile planificate de ADR Sud în anul curent se numără elaborarea și aprobarea Programului Operațional Regional 2021-2023, elaborarea a trei cereri de finanțare depuse în cadrul concursului de proiecte (apelul pe listă), cu finanțare din FNDR, pentru perioada 2021-2023 ș.a.

Circa 6400 de cetățeni din localitățile Sârma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova vor avea acces la o sursă sigură de aprovizionare cu apă

A fost dat startul lucrărilor în cadrul proiectului investițional "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sârma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova. Etapa I (Sârma-Tochile-Răducani)", care va fi implementat în anul 2021, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

Antreprenorul contractat - SRL "Polimer Gaz Conduțe", și-a asumat angajamentul să execute lucrările de construcție a rețelelor de apeduct în termen de 5 luni calendaristice.

Valoarea lucrărilor de construcție-montaj, care urmează a fi executate în cadrul proiectului dat, este de 19 753 271,89 lei.

Proiectul "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sârma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova" prevede construcția, la prima etapă, a rețelelor interioare de apeduct în localitățile Sârma și Tochile-Răducani din raionul Leova. La etapa a II-a, în cadrul acestui proiect urmează a fi construită rețeaua interioară de apeduct în satul Tomai din același raion.

În cadrul acestui proiect se preconizează inclusiv conectarea gospodăriilor la sursa de apă potabilă și extinderea serviciilor de aprovizionare cu apă a operatorului regional perin conectarea rețelelor de apeduct interioare ale localităților sus-menționate la apeductul magistral Leova-largara.

Ca urmare a investițiilor realizate din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională (FNDR), unui număr de circa 6400 de cetățeni din localitățile Sârma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova le va fi

asigurat accesul la o sursă sigură de aprovizionare cu apă.

Contractul de antrepriză a fost semnat la 29 decembrie 2020, între Agenția de Dezvoltare Regională Sud, primarii localităților Sârma și Tochile-Răducani din raionul Leova,

Lilia Cazacu și Marin Ciobanu, și SRL "Polimer Gaz Conduțe", operatorul economic desemnat câștigător al licitației în cadrul proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sârma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova. Etapa I (Sârma -Tochile-Răducani)".

Specialiștii ADR Sud au evaluat impactul și durabilitatea proiectului "Îmbunătățirea drumului L654 Taraclia-Ceadâr-Lunga, prin intermediul reparației capitale"

Reprezentanții Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Sud, secția Monitorizare și evaluare, au efectuat o vizită de lucru la drumul regional L654, în vederea evaluării impactului și durabilității rezultatelor obținute din cadrul proiectului "Îmbunătățirea drumului L654 Taraclia - Ceadâr-Lunga, prin intermediul reparației capitale".

Proiectul dat a fost implementat în perioada anilor 2014-2015, obiectivul principal fiind îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rutiere în raionul Taraclia și Ceadâr-Lunga, prin reconstrucția și modernizarea drumului L654 prin construcția unei porțiuni de drum cu o lungime de 13,04 km care leagă raioanele Taraclia și Ceadâr-Lunga. Valoarea totală a investiției a constituit 44,9 mln lei, bani alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

În cadrul vizitei a avut loc o ședință de lucru cu participarea vicepreședintelui raionului Taraclia, dlui Lazar Dermenji, președintelui raionului Ceadâr-Lunga, dlui Marangoz Gheorghe, și a specialistului Secției Construcții, Serviciii Comunale și Drumuri a CR Taraclia, dlui Berov Stepan.

Din discuțiile cu oficialii, s-a constatat că proiectul a avut impact pozitiv asupra dezvoltării infrastructurii drumurilor din regiune. Astfel, locuitorii localităților îndepărtate au obținut o arteră de comunicare mai comodă și rapidă spre centrele raionale.

Și mediul de afaceri a avut de beneficiat, deoarece astfel au apărut condiții favorabile pentru lansarea unor activități economice sau menținerii celor existente, preponderent în domeniul agriculturii. Iar în curând, pe acest traseu va fi lansată o activitate de agroturistică cu accent pe hipism, acestea contribuind la dezvoltarea socio-economică a localității și sporind atractivitatea regiunii.

Referitor la aspectele legate de asigurarea durabilității, de menționat că acest tronson de drum se află la balanța APL de nivelul II, și anume a Consiliilor

raionale Taraclia și Ceadâr-Lunga. Iar din asigurările date de reprezentanții intervievați, acest tronson este întreținut cu regularitate, anual fiind organizate licitații publice pentru procurarea serviciilor de profilare și întreținere, în acest sens fiind alocate mijloace financiare din bugetul raional.

A fost însă menționată starea parțial deteriorată a carosabilului în prezent,

deoarece acesta este traversat cu regularitate de unități de transport de tonaj mare, care nu este compatibil cu gradul de rezistență atribuit unui drum din macadam.

Funcționarii intervievați au susținut în unanimitate ideea necesității stringente de acoperire cu beton asfaltic a drumului construit, pentru a-i definitiva importanța regională și asigura rezistența.

ADR Sud își propune să aprovizioneze cu apă din râul Nistru raioanele Ștefan Vodă și Căușeni

Agencia de Dezvoltare Regională (ADR) Sud a desfășurat, la Căușeni, o ședință de lucru a Grupului de lucru regional constituit pentru elaborarea Cererii Complete de Finanțare a proiectului investițional de dezvoltare regională "Apeduct magistral Ștefan Vodă-Căușeni-Căinari".

În cadrul ședinței au fost discutate mai multe momente importante ce țin de necesitatea asigurării cofinanțării de către APL-rile beneficiare ale proiectului și alocării de către acestea, în calitate de coinvestitori, a unei contribuții financiare în mărime de 10% din valoarea totală a proiectului.

Totodată, părțile implicate au fost informate cu privire la pașii care urmează a fi întreprinși la etapa incipientă a proiectului. În cazul în care acesta va fi desemnat drept unul câștigător și va fi acceptat spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, vor fi desfășurate acțiuni în vederea întocmirii caietelor de sarcini pentru elaborarea studiului de fezabilitate și a documentației de proiectare. Despre aceasta a comunicat în cadrul ședinței Andrei Popușoi, șeful Secției Managementul integrat al proiectelor a Agenției de Dezvoltare Regională Sud.

Amintim că nota conceptuală a proiectului care vizează construcția apeductului magistral Ștefan Vodă-Căușeni-Căinari și Cererea Completă de Finanțare a fost depusă de către ADR Sud în cadrul Apelului pe listă, anunțat de MADRM în paralel cu Apelul competitiv, în cadrul concursului de selectare a proiectelor prioritare de dezvoltare regională, ce vor fi finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), în perioada anilor 2021-2023.

Pentru implementarea acestui proiect ambițios, ce urmează să îmbunătățească infrastructura de aprovizionare cu apă și canalizare a

raioanelor Ștefan Vodă și Căușeni și să contribuie la dezvoltarea social-economică a regiunii sud, ADR Sud a solicitat din FNDR suma de 50 de milioane de lei.

Agencia și-a argumentat solicitarea de finanțare a proiectului respectiv reieșind din faptul că disponibilitatea resurselor de apă în Republica Moldova este, actualmente, la un nivel critic, iar volumul apelor subterane este unul limitat. Ținând cont de acest fapt, proiectul "Apeduct magistral Ștefan Vodă-Căușeni-Căinari" își propune să valorifice pe deplin posibilitatea utilizării surselor alternative de apă potabilă de suprafață, în cazul dat a râului Nistru.

Ca obiective scontate în cadrul acestui proiect, ADR Sud și-a propus, în linii mari, următoarele: furnizarea apei potabile în conformitate cu standardele naționale, conform directivei privind apa potabilă, minimalizarea riscurilor sanitare în zonă prin conectarea la o sursă de apă certificată, îmbunătățirea capacităților de management ale furnizorului de servicii de aprovizionare cu apă, îmbunătățirea capacității administrațiilor raionale și locale pentru a supraveghea și monitoriza calitatea prestării serviciilor publice locale.

Agenția de Dezvoltare Regională Sud și Agenția Franceză de Dezvoltare (AFD) identifică oportunități de cooperare pentru viitor

Maria Culeșov, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, alături de alți factori de decizie din cadrul agențiilor similare din regiunile Nord, Centru și UTA Găgăuzia ale Republicii Moldova, a avut, recent, o întrevedere cu reprezentanții Agenției Franceze de Dezvoltare (AFD). Întrevederea bilaterală a avut loc la Chișinău, reprezentanții celor două țări propunându-și să discute și să identifice noi domenii de cooperare pentru viitor.

În cadrul întrevederii părțile au discutat despre criteriile de eligibilitate pentru accesarea fondurilor de dezvoltare și de asistență tehnico-financiară în domeniul dezvoltării regionale și protecției mediului.

Directorul ADR Sud, Maria Culeșov, a relatat despre experiența vastă a instituției în domeniul implementării proiectelor de dezvoltare regională, punctând asupra faptului că în sudul Republicii Moldova se implementează proiecte de investiții nu doar din Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR), ci și cu suportul partenerilor străini, cum ar fi Uniunea Europeană, Guvernul Germaniei, Băncii KfW ș.a.

Mai mult de atât, șefa ADR Sud a specificat că, în contextul în care posibilitățile FNDR sunt limitate, suportul partenerilor externi este unul semnificativ și de o importanță majoră pentru Regiunea de Dezvoltare Sud și pentru Republica Moldova în general.

În această ordine de idei, Maria Culeșov a menționat că relațiile de colaborare dintre țara noastră și Republica Franceză în diverse domenii, inclusiv în vederea

realizării politicii Uniunii Europene în domeniul dezvoltării regionale sunt de o importanță cardinală și în beneficiul cetățenilor.

În același context, directorul ADR Sud a exprimat deschiderea și disponibilitatea de a identifica, pentru viitorul apropiat, domenii de interes comune și oportunități de cooperare cu partenerii francezi în ceea ce ține de atragerea investițiilor în domeniul implementării proiectelor de infrastructură de alimentare cu apă și sanitație și reabilitare a stațiilor de epurare, managementului integrat al deșeurilor, proiectelor de dezvoltare a infrastructurilor de afaceri și susținerii mediului antreprenorial din regiune, etc.

Drept răspuns, delegația franceză a mulțumit directorului ADR Sud

pentru că a împărtășit cu ei cunoștințele și competențele de care dispune și și-a exprimat interesul sporit pentru colaborare și împărtășirea bunelor practici în domeniile sistemelor de apă, gestionarea integrată a resurselor de apă, managementul deșeurilor solide, prevenirea inundațiilor și sistemelor de irigare, energia regenerabilă neconvențională, politicile ecologice și masă verde, adaptarea la schimbările climatice ș.a.

Ținem să menționăm că grupul „Agenția Franceză pentru Dezvoltare - Expertise France - Proparco” a efectuat, la finele lunii martie a.c., o misiune în Moldova, în vederea examinării oportunităților de cooperare în sprijinul dezvoltării țării și al programului de reforme în curs de desfășurare și care urmează a fi implementate.

ADR Sud și Primăria municipiului Cahul vor asigura implementarea Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova (2021-2027)

În luna martie a.c., ADR Sud a organizat prima ședință pe marginea asigurării implementării Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova (2021-2027).

Ședința a fost desfășurată în regim online, iar în cadrul acesteia specialiștii secției Planificare strategică și cooperare regională din cadrul Agenției au discutat cu primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș, și angajații acesteia despre planul de acțiuni privind implementarea Programului în anul curent.

De menționat, că ADR Sud urmează să acorde administrației publice locale din municipiul Cahul suport în procesul de elaborare a Planului operațional de implementare a Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova (2021-2027) la nivel local și să ofere asistență informațională și suport în elaborarea / actualizarea documentației strategice și urbanistice a municipiului beneficiar al Programului.

La rândul ei, autoritatea administrației publice locale din municipiul Cahul urmează să înainteze, în perioada septembrie-octombrie 2021, propuneri de proiecte către ADR Sud, aceasta ulterior avizându-le și incluzându-le în Planul

anual de finanțare.

Programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova urmează a fi implementat în perioada 2021-2027 și are drept scop dezvoltarea socio-economică a șase municipii - centre regionale din Republica Moldova, printre care și municipiul Cahul din Regiunea de Dezvoltare Sud, în vederea transformării acestora în poli de creștere, capabili să susțină extinderea dezvoltării în zonele rurale proxime și să asigure ocuparea forței de muncă,

astfel încât rețeaua de orașe-poli de creștere regională să devină atractivă pentru locuitori, antreprenori și vizitatori.

Obiectivele specifice al Programului urmăresc îmbunătățirea mobilității și a calității infrastructurii de acces cu zonele adiacente; dezvoltarea și echiparea infrastructurilor și serviciilor de suport economic pentru a stimula competitivitatea; revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice; modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor de utilități publice.

Programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova, aprobat de Guvernul RM în decembrie 2020, a fost elaborat pentru asigurarea implementării Legii nr. 239/2016 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020. Implementarea Programului urmează să sprijine realizarea Agendei 2030 de dezvoltare durabilă în Republica Moldova.

Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova (2021-2027) va fi susținut financiar din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat, din surse ale localităților beneficiare și resurse financiare ale programelor de asistență externă.

